

PATRIA NOVA

SEGONA ÈPOCA

Any I :: N.º 14

::: SETMANARI

VALENCIANISTA

10
CÈNTIMS

EL DECRET DE FELIP V

Molt ans del 29 de Juny de 1707 començà la decadència nacional de Valencia; pero fins aquesta fetxa no es consumà el nostre esborrament com a poble lliure. El representant aleshores de la Monarquia castellana, Felip V, per mig d' un Decret, que encara està vigent, abolí nostres furs i privilegis i ens unificà amb Castella per el «justo derecho de conquista que de ellos han hecho últimamente mis armas».

Aquestes son les paraules odioses que feren l' actual unidad nacional tan estimada per alguns. Qui no es considere esclavitzat després d' escoltar-les es que no mereix ser lliure.

Per aquest dret de conquesta, Felip V acordà «reducir todos mis reinos de España a la uniformidad de unas mismas leyes, usos, costumbres y tribunales, GOVERNÁNDOSE IGUALMENTE TODOS por las leyes de Castilla».

Mireu si patim o no un esclavatge! Mireu si va esser la voluntat dels valencians o la força de les armes (el justo derecho de conquista) lo que ens uní a Castella i ens feu acceptar les seues lleis!

Podrà haver valencians que, per desconeixença històrica, no senten la desgràcia de la nostra Patria i es consideren damunt ciutadans lliures. Pero mentres subsistixca aquell Decret, viu reflexe d' una època d' unitarisme, nosaltres serem un poble sotmés a una tirania, menyspreuat per el poble dominador.

Tants anys de esclavitut sobre la nostra terra no han conegut llevarli el seu caràcter. Ens prohibiren la llengua, ens unificaren amb Castella, pero el nostre poble, adhuc en les èpoques de més inconsciència, sempre ha conservat la seua personalitat, mai s' ha fós amb el poble extrany.

Perxó cal, valencians, que renaixca amb nosaltres la dignitat d' homes d' una patria conquerida a la força i sotmesa a altre poble.

Pitjor que les lleis extranyes i que la tutoria dels altres, es l' abjecció del conformisme.

Lo que diuen els altres...

LLUIS CARRETERO.—Es autor d' un llibre que es titola *El Regionalismo Castellano*, del qual creiem convenient reproduir-ne el següent fragment:

«Qualsevol que siguen les idees del llegidor aprop de l' organització de les nacionalitats; qualsevol que siga llur creència politica, centralista o federal, demòcrata o absolutista, monàrquica o republicana, reconeixerà segurament que dins de nostra Espanya, malgrat la llarga convivència baix un mateix règimen dels antics Estats, no s' ha arribat a imprimir al conjunt del territori la unitat necessària per a fer prevaldre un caràcter típic, nacional, com ho ha conegut França, uniformant la Gascunya amb la Bretanya, o la Provença amb la Borgonya; com ho ha

assolit la nació portuguesa, fins l' extrem de que algú definí el portugués dient que es un home que pensa en andalúç i parla en gallec. Dels espanyols no sol dir-se altre tant, ja que es innegable que, si solament son uns quants els que parlen en sa vella llengua regional, en canvi, son tots, amb l' única excepció dels castellans vells, els que pensen al modo particular de llur país.

Sols tractarem en aquests primers paragrafs de exposar fets, divent de fixar-nos en un que be mereix nostra atenció, i es: les comarques que més conserven llurs caràcters peculiars, les que més estreta relació serven amb les seues coterrànies, aquelles en que amb matjor vigoritat alena l' esperit regional, son les que més comerce d' idees sostenen amb el mon modern, son les més aventatjades, son les més riques, les més pròsperes,

com Asturies i Catalunya, Valencia i les Vascongades; proba tot això de que no s' oposa al progrés resucitar certes relacions, si es cura al mateix temps de que el vent de fora penetre fins l' últim racó de la nostra casa. En contra de lo que acabem de dir, devem de consignar que en les provincies del interior desaparegueren els llaços que unien les comarques; no hi ha defensa de comuns interessos; cada aldea, cada poble, viu aïllat de llur veí; no hi ha apoi mutu, i els d' una vila sols s' enrecorden de la propera quan en temps de festes es renoven odis i s' aviven rancúnies.»

La guerra de la Independència i les Corts de Cádiz

Els desacerts i quimeres de la realesa espanyola dugueren la guerra a l' Estat espanyol, tenint de ficar-se els ciutadans una vegada més en una mampresa bèlica que cap profit tenia de dur.

Empero veien la llar invadida per uns estrangers, tan estrangers com aquells que desencadenaven la guerra i tan estrangers com alguns veïns que es beneficiaven de l' imperialisme, obeint als impulsos de rebeldia davant la invasió i seguint el crit d' un humil palleter que fou nunci dels anhels populars, Valencia, independent i abandonada de Madrid, etern amo desgovernador, li va declarar la guerra als francesos.

Fou nomenada una junta per a encarrilar l' alçament del poble, i aqueixa junta, per una vegada mestresa dels designis de Valencia, parlamentà amb potencies estrangeres i establí pactes bèlics, pero guiada per l' unitarisme que ho anava empestifant tot, reconeixent en la seua proclama que era d' admirar que «tantes provincies diverses en geni, en caràcter i encar en interessos, en un sol moment i sens consultar-se unes a altres, s' hagen declarat per un sol rei».

Acabava la junta fent unes manifestacions espanyolistes.

La patria havia mort a mans de les castes reials, i el poble, mantingut en la ignorància i la brutícia, idolatrava bestialitzat la realesa. Més que la invasió els dolia l'empresonament dels monarques.

Empero hi hagueren espurnes de valenciania en alguns dels manifestes que sovint es publicaven, alguns d'ells en valencià, que palesaven el sentir íntim del poble.

Mes on millor se pot columbrar una manifestació de vera valenciania fou en les Corts de Càdiç, a les que acudiren els representants de Valencia, els més lliurement elegits.

Contrastant amb l'actitud de les nacionalitats guèrrejant contra els francesos, les Corts de Càdiç copiaven amb una servilitat inexplicable la constitució unitarista de França, trist testimoni de la més pregonera inconsciència.

Als valencians ens cap l'honor de que un dels nostres diputats, Borrell, feu casi quaranta discursos combatint la constitució forastera i defenent algunes particularitats nostres, com el Tribunal de les Aigües.

França, derrotada, ens havia deixat una cadena que lligava més que ninguna perquè ofegava als pobles, esborrants les seues legislacions.

Els valencians escriviren qualques pàgines de glòria defensant la llar, però ben mirat eren victòries que mereixien guanyar-les uns mercenaris sens paga, unes cohorts de pretorians, perquè no eren per una patria vera, eren en holocaust d'una ficció i d'una casta.

V. TOMÁS I MARTÍ

La intervenció de Valencia

La proposició del senyor Ferrandis Luna de que Valencia intervinga en la qüestió de Catalunya, ha sigut contestada de molt diverses maneres. Donarem una breu rescensió.

En *El Pueblo*, el senyor Azzati escrigué un article del que no tragueren res en net. Però sabem que el seu autor sent moltíssim els assassinats que un dia i altre es produïen en Barcelona.

En el *Diario de Valencia*, el senyor García Guijarro, prou més orientat o amb més interès que el seu confrare, enfocà la qüestió en termes concrets. Creu el senyor García Guijarro que l'enverinament del plet català prevé de l'incomprensió deliberada de Madrid, que no vol entendre el clam unànim de llibertat que ix de Ca-

talunya. Per a acurtar les distàncies entre les dues polítiques antagòniques de Madrid i Barcelona, açó es, per a una obra de pau, el diputat per Valencia oferix tota la seua activitat.

Ens complau remarcar per altra banda, que el senyor García Guijarro cada dia que passa va aclarint més la seua posició valencianista, afermant la sense els oportunistes convencionals de certs prohoms de la política de Valencia.

Aquest tema el va debatre també en l'Ajuntament el senyor Samper, proposant que Valencia es dirigira a l'Ajuntament de Barcelona i a la Mancomunitat, oferint-los la nostra ajuda. S'aprobà, no sense que l'etern disident, senyor Llagaria, diguera unes quantes paraules sobreres, adherint-se, però, a la proposició del seu company.

El diputat «provincial» senyor Moliner ha contestat que pensa proposar a la Diputació de Valencia que es dirigisca a totes les de Espanya, interessant-lis que exigiquen del govern l'acabament del terrorisme, la aprovació del projecte de reorganització de les Hizendes «provincials» i la concessió a la Mancomunitat catalana de les delegacions demanades.

Com ens veu, el senyor Moliner no ha fet moltes frases, però ha donat solucions.

Per ara sols hi ha aquestes contestacions i la de Carles Salvador, partidari de que Valencia intervinga per fraternitat amb Catalunya i perquè la solució de les seues reivindicacions nacionalistes havia d'influir en la nostra terra.

Tot i lamentant-ho, creem lo que diguerem el primer dia: que aquest moviment quedarà reduït a una simple enquesta, per la que sabrem, cosa que mai està de sobra, l'opinió de molts senyors sobre el problema català.

No obstant, esperem...

Previngau-se valencians

Valencians, germans valencians; els que encara tenim interessos que salvar, fills que defensar: Espanya ens mata!

Res posat en pràctica avui nos salva; ningú deté la caiguda.

Es sabut de tots com se troba l'hisenda espanyola i la política i l'instrucció i la moral i les Institucions...

Espanya s'enderroca i arrosga a la anarquia els pobles que domina.

Hi han mil probes per a demostrar aquest desgabell que ja s'ha iniciat. Però una de les més novelles es la referent a l'instrucció dels infants. L'analfabetisme,

llaga social que per als polítics espanyols deu esser preuada joia de conservació, ha rebut un ferm puntal per sostindre's i créixer.

A Valencia no se llig, no s'estudia, no s'fa cultura amb la graduació que deu ferse a un poble ric; l'ensenyament que reb es antipedagògic; les normes escolars, arcaïques; l'horari, escàs i encara més escàs el nombre de dies dedicats a les tasques escolars. A Valencia solsment se fa classe mig any; l'assistència dels deixebles, reduïda, car l'obligarietat es lletra morta; manquen escoles, el material es deficient, el textos falsaris en sa majoria; entre les disciplines escolars hi ha un gran buid de ensenyances valencianes; molts mestres desconeixen la nostra llengua i nombrosíssims els que coneixent-la ni la parlen ni la ensenyen als infants.

A més, sembla que l'Estat procure la derrota del Magisteri oficial no exigint responsabilitats ni retribuïnt abastament.

Malgrat tanta dissort, l'actual ministre d'Instrucció senyor Salvatella, català i centralista, per inspiració del seu sub-secretari senyor Nàcher, valencià i centralista també, acaba de publicar a la *Gaceta*, amb l'aplaudiment dels mestres i Deu sap si a indicacions dels mateixos, el nou Estatut del Magisteri.

Lògicament, per a combatre l'analfabetisme hom hauria d'intensificar la labor a les escoles. Fins ara eren sis les hores de classe al dia, però el govern espanyol disposa que d'ara en avant sien cinc les hores escolars, restant així una mesada d'escola.

Què faràn els infants amb tanta vaga? Omplir-se de brutícia els cors i l'esperit als carrers i a les insanes cambres familiars; ermar-se la intel·ligència i esdevindre segurs analfabets, imbecils, esclaus, dócil matèria per a l'Espanya.

Valencians, penseu que la salvació dels vostres fills es a fora de les escoles de l'Estat espanyol. Penseu en la creació d'escoles particulars valencianíssimes on l'ensenyament apriat als vostres fills sien la salvaguarda de la nostra patria, que s'enfonsa amb l'Espanya embolcallada de castellanismes.

Valencians, germans valencians: encara es possible la salvació! Fundem la Protectora de l'Ensenyança Valenciana!

Previngau-se per al dia de demà, que no es lluny! Imiteu als catalans, als irlandesos, als polacs!

Procurem l'ensenyament valencià!

Les terres que parlen una mateixa llengua

A l'*Eveil Catalan*, periòdic regionalista de Perpinyà, Just Calveyrach acaba de publicar aquest interessant article:

«Els rossellonesos ignoren, en general, què es Catalunya. Saben molt bé que pel cantó de Figueres i de Barcelona es parla una llengua semblant a la seua; però aixó no els impediex anomenar a aquells qui parlen aquesta llengua *espanyols*. I son tant més culpables en quant no ignoren que antany visqueren la mateixa història que aquests catalans de l'altra banda dels Pireneus i que els orígens d'aquests darrers son els mateixos que els nostres.

Pero si us arribeu només fins a Narbona, la cosa esdevé pitjor. Allí, jo no sé quin prestidigitador ha escamotejat Catalunya. El *gavatax* només coneix que el català del Rosselló, que es, segons ell, un ésser groller, rude, brutal, sanguinari, que viu de pa i all, entre Salces, Cervera, Argelès i Montlluís; quant a la Catalunya *barcelonina* es un país místic, on es veu només que gitanos, dansaires, castanyoles, bandolers i ganivets llargs...

Jo vull ara, en pocs mots, dir què es Catalunya, o millor encara, què son els països de llengua catalana. El català es parlat al Rosselló i ádhuc en certes viles del territori de la Nouvelle i de Leucate, al vilatge ariegenc de l'Hospitalet. A l'altra part de les muntanyes es parlat a les *provincies* de Girona, Lleyda, Barcelona i Tarragona, en l'antic reialme de Valencia fins a Elx (amb deformacions), a les illes Balears, a la part d'Aragó que té per límits la *provincia* de Lleyda, la frontera francesa i el Noguera-Ribagorçana, que no cal confondre amb el Noguera Pallaresa, cantat per En Verdaguer: es el país de la Maladetta. Jo oblit encara les valls d'Andorra i més lluny de nosaltres, el nord de la Sardenya (Alguer).

El's països de llengua catalana tenen quasi sis milions d'habitants i més de seixanta mil quilòmetres quadrats.

Son, doncs, més poblats a Europa que Suïssa, Grècia, Bulgària, Suècia, Noruega, Dinamarca, Finlàndia, Lituània, Estònia o Irlanda i més vastos que Bèlgica, Holanda i el Luxemburg reunits.

Es cert que hi ha dos Catalunyaes: la que acabem d'esmentar i la Catalunya intel·lectual, la Catalunya que comprén i ama els seus poetes, sense anar més enllà.

La Catalunya activa i política comprén només les quatre *provincies* de Lleyda, Tarragona, Girona i Barcelona, i hom pot dir que el separatisme es gairebé inexistent tant a Valencia i a les Balears com al Rosselló.

Tot i aixó, no havem de desinteressar-nos dels nostres germans de llengua i de raça: han sofert; llurs aspiracions son justes i per aixó mateix acabarán per ésser realitzades. No havem d'ignorar que la valenta *Acció Catalana* i que l'agressiu *Estat Català* fan un esforç magnífic per la causa sagrada i que, més tard, una vegada el fi atès, així com Valencia serà el lligam entre Espanya i Catalunya, romana de raça, pero ibèrica geogràficament, el Rosselló serà el lligam viu i durader entre la nova nació independent i França, per la qual els fills del Montserrat han mort com moriren els fills del Canigó...

LO BRES

(Traducció d'una cançó popular yanke.)

«Oh Betty Jam tired now»

¡Oh Tona!, estic cansadeta;
trenca si vols ta cançó;
dona 'm un bes de bistreta,
reça 'm ta dolça oració.

Manyeta, vine,
dus-me al meu llit;
estic cansadeta
i la oracioneta
del bres ja he dit.

¡Oh Tona!, estic cansadeta;
trenca si vols ta cançó;
dona 'm un bes de bistreta,
reça 'm ta dolça oració.

GAETÀ HUGUET

El dimecres es celebrà la junta general extraordinària de la Joventut Valencianista. En el pròxim número inserirem el Manifest que la Joventut ha acordat publicar sobre el terrorisme, el problema català i la guerra del Marroc.

Per al dimarts proper es convoca novament a Junta general, que es celebrarà a les 7 de la vesprada en el domicili social, Rubiols, 1, primer. Es prega l'assistència dels socis.

Una lápida... de fusta

La Fàbrica de Tabacs es un edifici per el voltant del qual apenes passava gent fins fa poc. Pero

com que prop d'allí hi ha ara un important camp de futbol, circulen davant i darrere d'ell els dies de partit milers i milers de persones.

A la multitud que va a cercar unes hores d'espectacle frívol els oferim una nota curiosa.

En la fatxada de la esmentada Fàbrica, a un costat de la porta única, hi ha cosa veritablement marevollosa: una lápida... de fusta.

Nostra memòria no sabria fer la història d'eixe fenomen. Pero intentaren descriure'l. Té forma rectangular. En l'angle superior esquerra hi ha resalles d'una policromia que estaria segurament per a indicar algun escut. El reste del camp l'ocupa la llegenda. Aquesta llegenda té també la particularitat paradoxal de que no es pot llegir. Al menys costa molt. Amb paciència benedictina i exposant-nos a les burles de les cigarres—algunes de les quals si no son de Gautier i Louys, mereixen ser de Blasco Ibáñez—havem pogut traure en net que diu que en aquell edifici i terrenys circumdants es verificà la Exposició Regional Valenciana en 1909, iniciada per En Tomás Trénor i Palavicino, president de l'Ateneu Mercantil, patrocinada per aquest i realitzada amb la cooperació de la Ciutat de Valencia, etz. Tot aixó sobre fusta. Pero la pluja i el vent han clavillat les taules, les han encorbat, les han fet d'un color grisenc veritablement llastimós. I el conjunt d'aquest fenomen «litoxilògic», d'aquest «hermafroditisme» epigràfic que com diria el Marqués de Villaviciosa de Asturias «no es chicha ni limoná», diu molt poc en favor de les persones que per la seua significança mercantil o de govern en la Ciutat, deurién procurar que una mica, una miqueta de decència s'unira al record de les obres que s'han fet per al engrandiment comercial de nostra patria.

Tenim raó o no la tenim?

NOTES DEPORTIVES

Hui anem a prescindir dels acostumats comentaris personals per a donar un petit vocabulari de boxa.

Break-away.—Manament de l'àrbitre per a donar fi al cos a cos. Més ordinariament: *Break.*

Clinch.—Cos a cos.

Corner.—Racó del ring.

Crochet.—Veja 's hook.

Cross.—No es el devanier centre de l'Europa... Es un colp simultani a un altre colp de l'adversari de manera que els braços adversos es creuen.

Braw.—Partit nul.

Fight.—Combat.

Finish.—Partit que es fa sense un determinat nombre de rounds, fins que done un resultat o altre.

Toul.—Falta. Colp prohibit.

Groggy.—Estat del combatent que s'afeblix.

Haurmer blow.—Colp sobre el bascoll a un adversari que està tirat cap avant.

Hook (en francès *Crochet*).—Colp pegat lateralment amb el braç plegat en forma de ganxo.

Jab.—Diminutiu del directe. Colps llauers tirats des de llunt.

Kidney-punch.—Punyada als renyons. Donada en els cos a cos per darrere. Prohibida.

Knock-down.—Caiguda després d'un colp.

Knock out.—Fora de combat després d'haver estat més de deu segons en terra.

No contest.—Partit anul·lat.

Out-fighting.—Combat des de llunt, evitant el cos a cos.

Punching bag o ball.—Sac o baló que aprofita per a entrenar-se.

Ring.—Espai on els boxejadors combaten.

Rounds.—Cada part igual en que es dividix un partit.

Straight (en francès *Direct*).—Colp pegat cap avant estenent el braç rectament.

Time.—Temps.

Uppercut.—Colp donat de baix cap a dalt.

Weight.—Pes.

Havem fet açó perquè sempre convé divulgar aquests termes tècnics amb l'objecte de facilitar la comprensió de les cròniques.

THE WHIP

TROSSOS I MOSSOS

En el Congrés d'Espanya s'ha constituït la minoria d'Esquerra Republicana Catalana.

Formen part d'ella:

Salvador Albert, diputat per La Bisbal, comentador d'Amiel, poeta fàcil en el que s'ha trobat un seguidor de les rutes maragallianes. Julià Nogués, diputat per Tarragona. Domènec Palet i Barba, diputat per Tarrassa, que ha lluitat en varies ocasions contra el caciquisme ridícul de don Alfons Sala, el pobre senyor a qui prenia en serio *La Voz Valenciana*. Lluís Companys, diputat per Sabadell, molt conegut per la seua intervenció en l'obrerisme. Marcell Domingo, diputat per Tortosa.

Aquests senyors no volen estar representats per el senyor Lerroux. Es natural: son republicans. A més, no els sembla be que es perga el temps, els diners, els

homes i altres coses en Marroc. A més, tenen un criteri lliberal en la qüestió nacionalista de Catalunya.

Per cert que es cosa curiosa que a una minoria d'Esquerra Republicana Catalana s'haixca unit el diputat per Saragossa senyor Tejero.

Què pensarà de tot açó el senyor Castrovido? I el Sr. Azzati?

Son uns homes de mala fe els que asseguren que els valencians no viatgen.

Comencem per el valencià oficialment més representatiu: l'Alcalde. Li podríem dir don Alras-verus Artal i Ortells, perquè sembla efectivament el jueu errant. Tan prompte està en Valencia com en Madrid.

El senyor Catalá, regidor, també viatja formidablement. L'any passat per aquest temps es feu un un passeget per Itàlia. Ara, amb motiu de contractar la Banda de la Guardia Republicana de París, té l'home el seu passeget per la *Ville-lumière*. I com sempre hi ha algun malpensat, farem constar que aixó ho paga... l'Ajuntament.

Per altra banda, el senyor Marco Miranda ha sigut desplaçat a Salamanca amb l'objecte d'arreglar un número de la Fira de Juliol. També van el senyor Palau, assessor artístic, i don Ignaci González Cobos, Director de la Escola de Comerç; la presència dels quals deu ser molt necessaria, per que sino, a qué anirien? No serà a complir amb aquell consell que diu: «el que vullga saber»...

Un altre viatger o viatjant: el senyor Alabarda. Aquest no es un terme de la Panoplia, sinó un regidor de la Ciutat, que, donades les seues brillantíssimes intervencions en els afers municipals, no dubtem que molt prompte es farà popular. Per de prompte també s'en va a no sabem quina població espanyola. Saben a qué? A portar sis toros que s'han de matar en una festa a benefici de la Fira.

Fet i fet, els valencians viatgen molt.

En *La Acción* de Madrid—con fessem que també la llegim—hem trobat una carta del senyor En José Sánchez Guerra al senyor En Francesc Cambó.

Es un document literari d'aquells que sol escriure l'ilustre ex-president del Consell de Ministres, en el que es reclama la rectificació completa del gest d'En Cambó. Aixó no pot ser, ve a dir el célebre cordobés. Vos que ens haviu compromès a tots a donar-li l'autonomia a Catalunya, ara

se n'aneu. Ah! no. Teniu de fer honor als vostres compromisos. No aixís com aixís es compromet als homes.

Clar es que el llegidor ja comprendrà que la lletra a que ens referim es una presa més de pel que li gasten a En Cambó els seus amics de Madrid.

Nosaltres li desitjem a En Cambó un bon viatge i que no torne fins que el cridem.

Hem rebut el quart número del periódic que edita la «Jovenut Regionalista» d'Ontinyent.

No ignorem les raons que han tingut aquells companys per a la redacció bilingüe. Però veuríem amb molt de gust que donaren preferència a la nostra llengua, preparant aixís la ràpida valencianització del periódic.

En quant al tó, sols tenim de dir que estem identificats.

En el *Boletín de la Unión Gremial* acabem de llegir una cosa verdaderament graciosa.

Tot ve d'una R. O. de l'ex-ministre de la Guerra senyor Alcalá Zamora, que diu: «S. M., etz., ha tenido a bien conceder una comisión de servicio para París al Capitán de Ingenieros don Joaquín Miláns del Bosch y del Pino, Profesor de Francés en la Academia del Cuerpo, con objeto de que practique y perfeccione el idioma. Tendrá 75 pesetas diarias de indemnización y derecho a los viáticos reglamentarios. Deberá presentarse en la Academia a reanudar el curso en 1.º de Enero».

Aquesta R. O. no té desperdici.

Com fa observar la citada publicació, a un *Profesor de francés* se li concedix una *comisión de servicio* amb l'objecte de que *practique i perfeccione l'idioma que ensenyat* Puix, qué francès ensenyarà als seus deixebles de l'il·lustrat *Cuerpo* de Ingeniers un senyor que té d'anar a perfeccionar-lo a França?

Darrere d'aquesta pregunta, el *Boletín de la Unión Gremial* esmenta les 75 pesetes diàries d'indemnització i pregunta de nou: Indemnització de qué? Perquè se l'envia a *perfeccionar* lo que, per lo que es veu, no ho sap lo suficient, a pesar de que ho està ensenyant? I com va a indemnitzar el senyor Ministre de la Guerra als senyors alumnes que venen rebent una ensenyança deficient d'aquest professor?

Prou. Aixís administra l'Estat.

Llixau els periódics valencianistes PATRIA NOVA i EL CRIT DE LA MUNTANYA.

Impremta de R. Soto, Cuart, 64